Shanipradoshamahimavarnanam

शनिप्रदोषमहिमावर्णनम्

Document Information

Text title : Shanipradoshamahimavarnanam

File name : shanipradoShamahimAvarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mahAdevAkhyaH ekAdashamAMshaH | adhyAyaH 31 shanipradoShamahimA | vAvRittashlokAH ||

Latest update : October 29, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 2, 2024

sanskritdocuments.org

शनिप्रदोषमहिमावर्णनम्

(शिवरहस्यान्तर्गते महादेवाख्ये)

- शिवपार्वतीसंवादे -

श्रीमहादेव उवाच ।

त्रयोदशी प्रदोषेभ्यो मन्दवारेण संयुतः ।
प्रदोषो मे महाप्रीतिदायकः शङ्करि प्रियो ॥ १॥

शनिप्रदोषे सम्प्राप्ते शुक्ले कृष्णेऽथवा शिवे ।
पक्षद्वये त्रयोदश्यां निराहारो भवेदथ ॥ २॥

ब्रह्मचारी गृही भिक्षुर्वनी नारी नरोऽपि ।
नित्यं नैमित्तिकं काम्यमिति त्रेधाऽस्य संस्थितिः ॥ ३॥

यो यथा कामयेद्वापि द्वादशाब्दं समाचरेत् ।
उद्यापनं चास्य शिवे सोमवारसमो विधिः ॥ ४॥

कालो हि माघमासोऽस्य श्रावणो वा महेश्वरि ।
शनिप्रदोषयोगेन यदा सम्पद्यते तदा ॥ ५॥

कुर्यादुद्यापनं चास्य आजन्मा नैवमाचरेत् ।
विधिमस्य प्रवक्ष्यामि पूजायाः शृणु शैलजे ॥ ६॥

नद्यादौ च नरः स्नात्वा शुक्लवासा जितेन्द्रियः ।
प्रक्षाल्य पादावाचम्य यतवाक् शुद्धमानसः ॥ ७॥

अग्निरित्यादिभिर्मन्त्रैर्भस्मनोद्धूल्य विग्रहम् ।
त्रियायुषत्रिपुण्ड्राङ्कः रुद्राक्षाभरणोज्जवलः ॥ ८॥

घटीत्रयावशेषेण नित्यकर्म समाप्य च ।
लिङ्गस्य पार्श्वमागत्य कुर्यात्सङ्कल्पपूर्वकम् ॥ ९॥

सम्पाद्य पूजासम्भारं कालं लब्ध्वाथ तं शिवे ।
त्रयोदश्यां दिवा स्थित्वा निराहारो महेश्वर ! ॥ १०॥

नक्तं भोक्ष्यामि देवेश त्राहि मां कृपया हर ।
सर्वपापक्षयकरः ऋणदारिद्र्यनाशकः ॥ ११॥

दुर्लभः शनिवारेण युक्तो मुक्तिप्रदो नृणाम् ।
प्रदोषो दुर्लभतरस्तत्र पूजापि दुर्लभा ॥ १२॥

देव्युवाच ।

भगवन् केन विधिना समभ्यर्च्य महेश्वरम् ।
प्रदोषे चास्तदोषे ते शनियुक्ते शिवार्चकैः ॥ १३॥

सर्वपापविनिर्मुक्तः सर्वान्कामान्वाप्नुयात् ।

शिव उवाच ।

सायं सन्ध्याप्रदोषे तु त्रयोदश्यां शनेर्दिने ॥ १४॥

अब्दश्चेच्छुक्लकृष्णे वा शिवं दृष्ट्वा महाफलम् ।
स्थावरे जङ्गमे वापि लिङ्गे तुङ्गे महेश्वरि ॥ १५॥

उदये द्वादशी किञ्चित्प्रदोषेऽथ त्रयोदशी ।
शिवार्चननेन यत्पुण्यं तत्पुण्यं नान्यधर्मतः ॥ १६॥

देववादैस्तथान्यैर्वा योगैर्वा किं तपस्यया ।
शनिप्रदोषे लिङ्गार्चा एकबिल्वप्रपूजना ॥ १७॥

शनिप्रदोषं सम्प्राप्य प्रातः कृत्यं समाप्य च ।
स्नात्वा नद्यां तटाके वा धौतवासा जितेन्द्रियः ॥ १८॥

उपास्य पश्चिमां सन्ध्यां भस्मरुद्राक्षभूषणः ।
शिवागारं प्रविश्याथ वितानसमलङ्कृतम् ॥ १९॥

पुष्पमालाऽऽवृतं चारु तौर्यत्रिकविनादितम् ।
उपविश्यासने शुभ्रे प्राणानायम्य वाग्यतः ॥ २०॥

भूतशुद्धिं ततः कृत्वा मातृकाक्षरपूर्वकम् ।
मन्त्रन्यासं ततः कृत्वा शिवपीठं समर्चयेत् ॥ २१॥

आधारशक्तिपूजां च कुर्यादागममन्त्रतः ।

उमामहेश्वरं लिङ्गे स्थाप्य पीठे मनोरमे ॥ २२॥

पञ्चब्रह्मविधानेन देवं ध्यायेद्विचक्षणः ।
मूलमन्त्रात्मकं देवमम्बिकासहितं शिवम् ॥ २३॥

ध्यात्वा चावाहयेद्देवं पद्मस्थं पद्मसन्निभम् ।
चतुर्भुजं प्रसन्नास्यं वरदाभयपाणिकम् ॥ २४॥

अक्षमालावृतकरं चन्द्ररेखाविभूषितम् ।
नीलकण्ठं त्रिणनेत्रं मां त्वां च मद्वामपार्श्वगाम् ॥ २५॥

सोमधामाननां चारुचञ्चच्चन्द्रकलाधराम् ।
प्रसन्नास्यां च सुदतीं ताटङ्कपरिमण्डिताम् ॥ २६॥

सर्वाभरणशोभाढ्यां वासस्स्रग्गन्धभूषिताम् ।
एवं ध्यात्वार्चयेद्देवं श्रद्धया परमेश्वरम् ॥ २७॥

अत्रागच्छ महादेव पार्वत्या सह शङ्कर ।
गृहाण मत्कृतां पूजामासनं परमेश्वरि ॥ २८॥

भवायेति शिवे पाद्यं वामायेति तथाचमम् ।
अर्घ्यं सद्येति मन्त्रेण सपुष्पं विनिवेदयेत् ॥ २९॥

अघोरेण शिवे स्नानं वस्त्रं तत्पुरुषेण च ।
ईशानेति च मन्त्रेण उपवीतं प्रकल्पयेत् ॥ ३०॥

यज्ञोपवीतमन्त्रेण दद्यादुत्तरवाससम् ।
गन्धमाल्याक्षतान् दद्यान्नमः सोमाय मन्त्रतः ॥ ३१॥

त्रियम्बकेति मन्त्रेण बिल्वपत्राणि चार्पयेत् ।
इमा रुद्रेति मन्त्रेण अक्षतांश्च समर्पयेत् ॥ ३२॥

मानस्तोकेन धूपं च मानो मन्त्रेण दीपकम् ।
यच्छं च योश्च मन्त्रेण नैवेद्यं दापयेच्छिवे ॥ ३३॥

परिणेति परीवारान् पूजयेत यतव्रतः ।
ब्रह्माणं भास्करं विष्णुं जयं विजयमेव च ॥ ३४॥

दुर्गां गणपतिं चैव यजेत्प्राच्यादियोगतः ।
नन्दीशं क्षेत्रपालं च चण्डेशं भैरवं तथा ॥ ३५॥

कैलासादीनाथाद्रींश्च कपालं शूलमेव च ।
अथ सम्पूज्य विधिवत् मदग्रे वृषभेश्वरम् ॥ ३६॥

स्तुहि श्रुतेति मन्त्रेण वृषभं धर्मरूपिणम् ।
मीढुष्टमेति च स्कन्दं गणानां त्वा गणाधिपम् ॥ ३७॥

सर्वोपचारैर्देवस्य देव्या सह समर्चनम् ।
परिवारान् समभ्यर्च्य तत्तन्मन्त्रैर्विशेषतः ॥ ३८॥

महानैवेद्यमीशाय देवस्यत्वेति मन्त्रतः ।
प्रणामप्रक्रमं चैव नीराजनपुरःसरम् ॥ ३९॥

छत्रचामरदानं च घण्टा तौर्यत्रिकं शिवे ।
दद्यात्प्रसादयेद्देवं क्षम्यतामिति सत्तमे ॥ ४०॥

होमं च वाग्यतः कुर्यात्प्रतिष्ठाप्य हुताशनम् ।
अष्टोत्तरसमिद्भिश्च बैल्वाज्यचरुणा शतम् ॥ ४१॥

शतरुद्रेण जुहुयात्वषेष्यन्त्यपिस्विष्टकृत् ।
ततस्स्तुवीत देवेशं शङ्करं शशिशेखरम् ॥ ४२॥

- -(अथ शिवशिवास्तुतिः)

भवाय भवनाशाय महादेवाय धीमहि ।
शिवाय नीलकण्ठाय शर्वाय शशिमौलये ॥ ४३॥

उग्रायोग्राघनाशाय भीमाय भयनाशिने ।
ईशानाय नमस्तुभ्यं पशूनां पतये नमः ॥ ४४॥

यथा समस्ताभयदः पशूनां पाशमोचकः ।
तथा व्रतेन मे तुष्टः ऋणदौर्भाग्यनाशकः ॥ ४५॥

नमो गौर्यै महादेव्यै भवान्यै ते शिवे नमः ।
शिवप्रदायै शर्वाण्यै सृष्टिस्थित्यन्तहेतवे ॥ ४६॥

नमोऽस्त्वार्तिविनाशिन्यै तुभ्यं सर्वभयापहे ।
तुभ्यमानन्दरूपिण्यै नमः कमललोचने ॥ ४७॥

विद्यायै वेदमात्रे च वेदशक्तिस्वरूपिणि ।
अम्बिके ते नमो नित्यं ममास्तु वरदः शिवः ॥ ४८॥

--(इति शिवशिवास्तुतिः)

इत्युपस्थाय मां देवि पुनः कुर्यात्प्रदक्षिणाम् ।
कृत्वा सव्यापसेव्येन प्रदक्षिणविधानतः ॥ ४९॥

शतमष्टोत्तरं कृत्वा प्रणम्य च पुनः पुनः ।
सव्यापसव्यमानेन सोमसूत्रं न लङ्घयेत् ॥ ५०॥

शनैः शनैः क्रमं कुर्यात्त्वरालस्यादिवर्जितः ।
देवं सम्मुखतः कृत्वा ब्राह्मणांश्च विशेषतः ॥ ५१॥

प्रदक्षिणं क्रमात्कुर्यात् वृषेण सहितं शिवम् ।
यानि कानि च पापानि जन्मान्तरकृतानि च ॥ ५२॥

तानि तानि विनश्यन्ति प्रदक्षिणपदे पदे ।
एवं प्रदक्षिणं कृत्वा नमस्कृत्य पुनः पुनः ॥ ५३॥

गणयित्वा पदं भूयस्तत्कोटिगुणितं भवेत् ।
अङ्गप्रदक्षिणा देवि ततः कोटिगुणोत्तरा ॥ ५४॥

प्रति प्रदक्षिणं कृत्वा साष्टाङ्गं प्रणमेद्भुवि ।
शिवस्याग्रे समे देशे भूमिसंलग्नमस्तकः ॥ ५५॥

व्रती तु विधिवद् दद्यादर्घ्यमष्टाङ्गसंयुतम् ।
गोक्षीरं च कुशाग्राणि घृतं दधि च तण्डुलाः ॥ ५६॥

सिद्धार्थकास्तथा दूर्वा गन्धपुष्पाक्षतास्तथा ।
अर्घ्योऽष्टाङ्ग इति प्रोक्तस्तदभावे सुमैर्युतः ॥ ५७॥

पञ्चामृतं पञ्चगव्यं गन्धपुष्पकुशोदकम् ।
फलजालरसं चापि घृताभ्यङ्गं तु कारयेत् ॥ ५८॥

भयरोगादिदारिद्र्यपापक्षुदपमृत्यवः ।
ऋणशोकं मनस्तापं नश्यन्तु मम सर्वदा ॥ ५९॥

मन्त्रेणानेन दत्वार्घ्यं त्रिवारं प्रार्थयेच्छिवम् ।
प्रसीद देव देवेश प्रसीद परमेश्वर ॥ ६०॥

प्रसीद सोम सर्वज्ञ प्रसीद करुणाकर ।
एवं सम्प्रार्थ्य देवेशमुमां चापि ततो व्रती ॥ ६१॥

शनिप्रदोषयोगे मे व्रतं सम्पूर्णतामियात् ।
प्रसादं कुरु देवेश येन मुच्ये ऋणार्णवात् ॥ ६२॥

जन्मान्तरसहस्रेषु यद्दृणं च कृतं मया ।
दैवं पित्र्यं मानुषार्षं मुच्ये ऋणचतुष्टयात् ॥ ६३॥

अनृणोऽहं भविष्यामि धनाढयोऽहं भवामि च ।
इत्थं सम्प्रार्थ्य देवेशमाचार्यं पूजयेच्छिवे ॥ ६४॥

होमशेषं दापयेच्च गां च दद्यात्पयस्विनीम् ।
अरोगां च सवत्सां च कांस्यदोहनसंयुताम् ॥ ६५॥

अणुमात्रप्रदानेन प्रदोषेऽथ शनेर्दिने ।
इहामुत्राक्षयं पुण्यं भोगानाप्नोति शाश्वतान् ॥ ६६॥

ततो वृषभमभ्यर्च्य गन्धपुष्पाक्षतादिभिः ।
धूपदीपै च नैवेद्यं ताम्बूलं श्वेतवस्त्रकम् ॥ ६७॥

वृषाय धर्मरूपाय शिवाय शिवमूर्तये ।
इत्यर्घ्यं प्रार्थ्य दत्वा तु प्रार्थयेत्तं यतव्रतः ॥ ६८॥

अण्डं स्पृष्ट्वा जपेन्मन्त्रमिन्मतस्य वृषस्य च ।
शृङ्गमध्ये शिवं दृष्ट्वा ममाहितमनाः शिवे ॥ ६९॥

धर्मस्त्वं वृषरूपेण जगदानन्दकारकः ।
अष्टमूर्तेरधिष्ठाता त्वमतः पाहि मामधात् ॥ ७०॥

पृथिव्यां यानि तीर्थानि सागरान्तानि यानि वै ।
अण्डमाश्रित्य तिष्ठन्ति प्रदोषे गोवृषस्य च ॥ ७१॥

कुर्यात्तद्वृषणं स्पृष्ट्वा शङ्करस्य विलोकनम् ।
प्रदोषे शङ्करं दृष्ट्वा वृषशृङ्गान्तरे शिवे ॥ ७२॥

ब्रह्महत्याऽयुतं नश्येन्मुक्तिं भुक्तिं च विन्दति ।
एवं दृष्ट्वा तु भुञ्जीत शाम्भवैः क्षारवर्जितम् ॥ ७३॥

व्रतं समर्प्य देवाय मन्त्रेणानेन शाम्भवि ।
व्रतेनानेन चीर्णेन प्रसन्नो भव शङ्कर ॥ ७४॥

त्वद्भक्तिं परमं ज्ञानं मुक्तिं चैव प्रयच्छ मे ।
अज्ञानाद् ज्ञानतो वापि यत्कृतं पूजनं तव ॥ ७५॥

शनिप्रदोषयोगेऽस्मिन् तदस्तु प्रीतिकृत्तव ।
एवं कृत्वा व्रतं भक्त्या सम्पूज्य शिवमम्बिकाम् ॥ ७६ ॥

सर्वज्ञत्वमवाप्नोति मम लोकं स विन्दति ।
इदं व्रतं सप्तकृत्वो यः करोति जितेन्द्रियः ॥ ७७ ॥

महत्फलमवाप्नोति ऋणकोट्या विमुच्यते ।
एकविंशति कृत्वस्तु व्रतमेतत्सुदुर्लभम् ॥ ७८ ॥

पुत्राँल्लभते लोके भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ।
व्रतसम्पूर्णतार्थाय गामेकां वृषभं शिवे ॥ ७९ ॥

शिवाय वा द्विजायाथ दत्त्वा चाशीः प्रयोजयेत् ॥ ८० ॥

ईश्वर उवाच ।

दधिक्षीरमध्वाज्य सशर्कराभिः
शिवे नारिकेलाम्रजम्बीरसारैः ।
सुगन्धोदकैः पुष्पबिल्वादिभिर्मां
समभ्यर्च्य मुक्तः शिवे धूपदीपैः ॥ ८४ ॥

वरान्नैः शिवे पायसापूपशाकैः
सुताम्बूलनीराजनच्छत्रदानैः ।
प्रणामस्तव प्रक्रमैर्नृत्तगेयै-
र्वरैश्चामरैरर्चको मत्प्रियः स्यात् ॥ ८५ ॥

ब्रह्माण्डमण्डलगतानि सुतीर्थषण्डा-
न्यायान्ति मद्वृषवराण्डगतानि तत्र ।
शृङ्गान्तरे तु निवसेदथ धर्मजालं
तस्मात्प्रदोषसमये क्षणकृत्स्पृशेन्माम् ॥ ८६ ॥

भूमौ पुत्रकलत्रमित्रसाहिताः सत्रातिरात्रादिभिः
यष्टारोऽत्र भवन्ति धान्यधनकैर्गोभिश्च नागाश्वकैः ।
प्रासादाम्बरभूषणं मम शिवे प्राप्य प्रसादोच्चयात्
तस्मिन् तां प्रदिशामि सम्पदधिकां मुक्तिं प्रदोषार्चनात् ॥ ८७ ॥

आनन्दाम्बुजकन्द एष गिरिजे मन्दप्रदोषो मम
मन्दारोत्तममालया सुमगणैः वृन्दारवृन्दोत्तमाः ।

सानन्दाम्बुधिवीचिमग्नहृदयाः सम्पूजयन्ति द्रुतं
कुन्दामन्दसुनिर्मलेन्दुशकलालङ्कारमीशे तदा ॥ ८८॥

शशिखण्डशिखण्डखण्डपर्शुं
विधिमुण्डामलकुण्डलेशमालम् ।
घनकोदण्डधरं त्वखण्डबिल्वैः
प्रकटोच्चण्डताण्डवं समर्च्य नेमुः ॥ ८९॥

शतमखमुखमुख्यलेखजालाः
सुमुखा एव नमन्ति शङ्कराङ्घ्रिम् ।
सकलघौघहरे प्रदोषकाले
प्रमथा यल्लकलिङ्गकेन हृष्टाः ॥ ९०॥

॥ इति शिवरहस्यान्तर्गते शनिप्रदोषमहिमावर्णनं सम्पूर्णम् ॥

- ॥ श्रीशिवरहस्यम् । महादेवाख्यः एकादशमांशः । अध्यायः ३१ शनिप्रदोषमहिमा । वावृत्तश्लोकाः ॥

- .. shrIshivarahasyam . mahAdevAkhyaH ekAdashamAMshaH . adhyAyaH 31 shanipradoShamahimA . vAvRRittashlokAH ..

Notes:

Śiva शिव describes to Pārvatī पार्वती about worshiping Him including the entire ŚivaParivāra शिवपरिवार during Trayodaśī त्रयोदशी of Mandavāra मन्दवार of ŚuklaPakśa शुक्लपक्ष and KṛṣṇaPakśa कृष्णपक्ष i.e. ŚaniPradoṣa / MandaPradoṣa शनिप्रदोष / मन्दप्रदोष.

Selected Śloka-s from the chapter are presented on this page, including a ŚivaŚivāStutiḥ शिवशिवास्तुतिः.

Proofread by Ruma Dewan

Shanipradoshamahimavarnanam

pdf was typeset on November 2, 2024

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*